

Svampebekæmpelse i majs

Svampesygdomme i majs bekæmpes ved begyndende angreb indtil sprøjtefristen i fuld blomstring. Bekæmpelse anbefales også i "risikomarker". I 2013 starter et registreringsnet for svampe i majs.

Majs kan angribes af majsbladplet og majsøjeplet. Da symptomerne ofte først optræder, når det ikke længere er tilladt at sprøjte, er det svært at fastlægge behovet. Desuden er der i Danmark kun udført i alt 6 forsøg i majshelsæd, og disse forsøg er anlagt i "risikomarker".

Anbefaling

Bekæmpelse anbefales:

- ved begyndende angreb indtil sprøjtning ikke længere er tilladt, dvs. indtil sprøjtefristen (fuld blomstring),
- i majsmarker med forfrugt majs og samtidig reduceret jordbearbejdning,
- anvend omkring 0,7 liter pr. ha Opera. En behandling er oftest tilstrækkelig, men ved meget tidlige angreb kan en splitbehandling med 0,5 l Opera med 2-3 ugers mellemrum være aktuel,
- anvend med en konventionel sprøjte omkring 250 liter vand, og anvend f.eks. en 04 (rød) lavdrifts-dyse.

Forsøgsresultater

Siden 2008 har der været udført i alt 12 landsforsøg med svampebekæmpelse i kernemajs og siden 2010 også i alt 6 forsøg i majshelsæd. Forsøgene har været anlagt i "risikomarker" dvs. i majsmarker med forfrugt majs og samtidig reduceret jordbearbejdning, og det har været tilstræbt at vælge forholdsvis modtagelige sorter.

I kernemajs er der i gennemsnit opnået et nettomerudbytte på 5,7 hkg/ha (variation $\pm 4,6$ til 20,1 hkg/ha) eller omkring 850 kr/ha ved 150 kr/hkg.

I majshelsæd er der i gennemsnit opnået et nettomerudbytte på 5,0 a.e. (variation 2,2-15,5 a.e.) eller knap 600 kr/ha ved 115 kr for en afgrødeenhed ved sprøjtning, når sidste blad var udviklet. I forsøget med de kraftigste angreb var der også en forbedring af kvaliteten, hvilket fortrinsvis skyldes en bedre kolbeudvikling, hvilket også øger tørstofprocenten.

I år er anlagt 6 forsøg i majshelsæd og 2 forsøg i kernemajs, og alle forsøg ligger i pløjede marker med forfrugt majs.

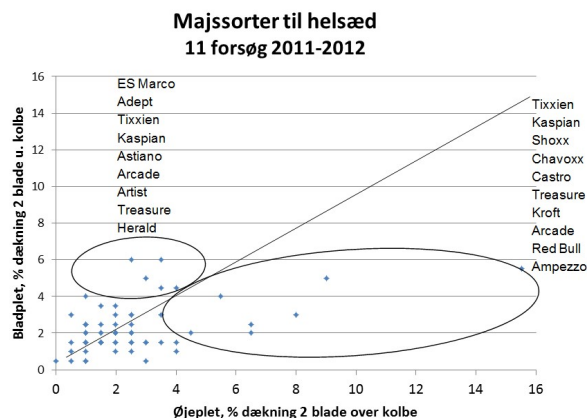
Risikomarker

Marker, der er mest udsatte for angreb er:

- Marker med forfrugt majs og samtidig reduceret jordbearbejdning med mange planterester, fordi smitstof af majsbladplet og majsøjeplet overlever på planterester af majs.
- Kernemajs og kolbemajs er mere udsatte for angreb end majshelsæd, fordi vækstperioden er længere, og svampene derfor har længere tid til at brede sig.
- Marker med modtagelige sorter.

Sortsforskelle

Der findes endnu kun et begrænset grundlag for at skelne mellem sorterne, men hvert år bedømmes angrebene i sortsforsøgene. I figur 1 ses resultater fra 2011-2012. Det fremgår, at bl.a. Adept, Astiano og Artist er modtagelige for majsbladplet og bl.a. Chavox, Ampezzo og Treasure er modtagelige for majsøjeplet. En analyse viste ingen sammenhæng mellem sorterens tidlighed og angrebsstyrke.

Figur 1. Angreb af majsbladplet og majsøjeplet i 11 forsøg med helsædssorter i 2011-2012. Sortsnavnene på de sorter, som er mest modtagelige for majsbladplet (tv.) hhv. majsøjeplet (th.) er markeret med en ring. Bemærk, at en lang række sorters modtagelighed ikke kan adskilles.

Opera godkendt

Kun Opera er godkendt til svampebekæmpelse i majs. Den maksimale dosis er 1,5 liter pr. ha, men omkring 0,7 liter pr. ha anbefales. I to forsøg med meget højt smittetryk ved Aarhus Universitet i 2011 var der kun meget lille forskel på nettomerudbyttet med 0,75 l og 1,5 l Opera. Miljøstyrelsen har givet dispensation til i vækstsæsonen 2013 at anvende Opera til fuld blomstring (st. 65). Se nærmere i [artikel 1348](#). Vækststadium 65 er ofte omkring 1. august. Opera har ikke effekt mod Fusarium.

Registreringsnet i 2013

I 2013 starter der et registreringsnet, hvor angrebet af bladsvampe i omkring 25 majsmarker følges. Der bedømmes hovedsagelig i upløjede majshelesædmarker. Der bedømmes fra 8.-9. juli og ugentlig, så længe sprøjtning er muligt. Fra ultimo august bedømmes hver 14. dag for at se udviklingen. I markerne følges både et sprøjtet og usprøjtet område. Udviklingen kan følges på www.landbrugsinfo.dk/regnet.

Sprøjt et træk i dine marker

For at blive klogere anbefales det, at du både har et sprøjtet og usprøjtet træk med Opera i dine marker. Herved kan du se evt. forskel på, hvor hurtigt bladene visner. Har du flere sorter på ejendommen, anbefales dette i alle sorter. Tag gerne et foto af evt. forskelle. Resultaterne bedes videregivet til planteavlskonsulenterne, således at erfaringerne kan indsamles.

Symptomer

På billede 1-2 ses angreb af majsbladplet. På billede 3-4 ses angreb af majsøjeplet. Majsøjeplet er ofte mest udbredt på de øvre blade, mens majsbladplet ofte er mest udbredt på de nedre blade.

Billede 1. Majsbladplet. Pletterne er aflange og brune. Farven kan variere lidt. Foto: Ghita Cordsen Nielsen.

Billede 2. Majsbladplet. Pletterne er aflange og brune. Farven kan variere lidt. Foto: Ghita Cordsen Nielsen.

Billede 3. Majsøjeplet. Foto: Ghita Cordsen Nielsen.

Billede 4. Majsøjeplet. De talrige runde brune pletter med en gul zone omkring er typiske. Symptomerne er især tydelige, når bladet holdes op mod lyset.
Foto: Ghita Cordsen Nielsen.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.